Gemeente Voorschoten

Informatiebrief

Zaaknummer:	Z/23/078386/
Documentnummer:	359823
Datum:	6 oktober 2023
Onderwerp:	Toelichting op Dashboard Wmo 2022 Voorschoten
Portefeuillehouder:	Wethouder Schokker
Bijlage(n):	1: Dashboard Wmo 2022

Geachte Raad,

In deze brief informeert het college u over de Wmo-cijfers van het jaar 2022 die van belang zijn voor het monitoren van de Wmo-maatwerkvoorzieningen.

1. Inleiding

Sinds 2019 is er een aanzienlijke kostenstijging opgetreden bij de Wmo-voorzieningen. Eén van de belangrijkste oorzaken van deze kostenstijging was de invoering van de lage eigen bijdrage van €19 per maand. Dit staat bekend als het abonnementstarief. Het abonnementstarief heeft geleid tot een toename van het aantal aanvragen van huishoudelijke hulp, met name door mensen in midden- en hogere inkomensgroepen. Het is belangrijk te weten dat de Wmo-uitvoering de hulp niet kan weigeren op basis van het inkomen. De hulp kan wel worden afgestemd op de mate van zelfredzaamheid.

In reactie op deze ontwikkelingen heeft de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) sterk gelobbyd bij het Rijk tegen het lage abonnementstarief en de hierdoor veroorzaakte stijgende kosten in de Wmo. Als gevolg van deze lobby heeft het Kabinet in mei van dit jaar besloten om een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren voor alle Wmo-voorzieningen waarop momenteel het abonnementstarief van toepassing is. Dit nieuwe beleid wordt momenteel uitgewerkt en wordt pas in 2026 ingevoerd. Echter een nieuw kabinet kan daar weer anders over besluiten.

Naast het abonnementstarief zijn er andere factoren die hebben bijgedragen aan de kostenstijging, waaronder aanzienlijke prijsstijgingen, complexere zorgbehoeften en een geleidelijke toename van het aantal aanvragen als gevolg van de vergrijzing.

In 2021 is door de Raad een pakket aan kostenbesparende maatregelen vastgesteld. Met uitzondering van de invoering van een scootmobielpool zijn alle bijbehorende maatregelen

uitgevoerd. We verwachten dat dit pakket een kostendempend effect heeft gehad. De precieze impact hiervan laat zich niet vaststellen. Dit komt omdat deze maatregelen, zoals het effect van de trainingen op de uitvoering en het vaker doorverwijzen naar het voorliggend veld een preventief karakter hebben. Dit laat zich niet vertalen naar een concrete kostenbesparing.

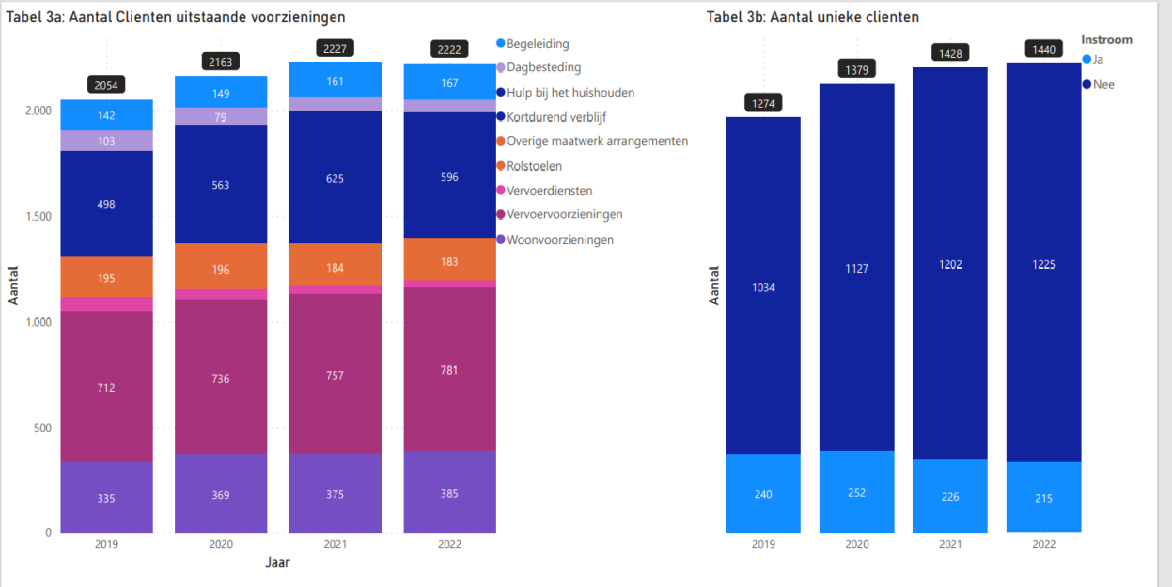
2. Trends in het dashboard

Het gehele Dashboard Wmo 2022 vindt u in de bijlage van deze brief. De belangrijkste tabellen worden in deze brief besproken.

Aantal cliënten

Het totaal aantal cliënten stijgt elk jaar. Voorschoten vergrijst en dit betekent dat het aantal ouderen in Voorschoten de komende jaren stijgt. Hiermee stijgt ook het aantal mensen met beperkingen die in aanmerking kunnen komen voor de Wmo.

De meeste cliënten ontvangen een regiotaxipas (vervoersvoorziening). Echter niet iedereen maakt gebruik van deze pas.

Huishoudelijke ondersteuning

De kosten van de huishoudelijke ondersteuning stijgen sinds 2019 sterk. De kostenstijging wordt in 2019 en 2020 verklaard door stijging van het aantal cliënten en de invoering van het lage eigen bijdragetarief. Daarna zijn de kosten in 2021 en 2022 vooral gestegen door de prijsstijgingen. Het aantal cliënten met huishoudelijke ondersteuning is in 2022 licht gedaald.

Echter de prognoses voor 2023 laten weer een toename zien in het aantal cliënten met huishoudelijke ondersteuning.

Dagbesteding

Dagbesteding is een voorziening die vaak wordt ingezet voor mensen met dementie. Het doel daarvan is mensen zo actief mogelijk te houden en de mantelzorger te ontlasten. Een voorliggende voorziening van dagbesteding zijn de dagactiviteiten voor ouderen, waaronder het Odensehuis. Alle activiteiten van Voorschoten voor Elkaar zijn mede bedoeld om de gevolgen van dementie te vertragen. Eenzaamheid is een belangrijke factor die het dementieproces kan versnellen. Het is belangrijk dat de activiteiten inclusief zijn, zodat iedereen kan meedoen en zo lang mogelijk gezond blijft. Jong en oud.

In de tabel over de dagbesteding zien we dat de kosten dit jaar iets hoger zijn geworden en het aantal cliënten licht is gedaald. De gemiddelde kosten per client zijn daarbij gestegen.

Woonvoorzieningen

De kosten voor woonvoorzieningen zijn incidenteel en niet goed in te schatten. Enkele grote verbouwingen kunnen de kosten sterk beïnvloeden, bijvoorbeeld als een woning rolstoeltoegankelijk moet worden gemaakt. De meeste aanpassingen zijn trapliften en het doorlopende jaarlijkse onderhoudsabonnement. In 2022 is er een lichte stijging van het aantal cliënten te zien, maar de kosten zijn relatief laag gebleven.

Aantallen roerende woonvoorzieningen

Roerende woonvoorziening	**Trapliften**	**Tilliften**	**Douche, toilet en overige roerende woonvoorzieningen**
Aantal	82	8	16

Vervoersvoorzieningen

Bij het gebruik van de vervoersvoorzieningen is een grote toename te zien in cliënten, maar een afname van de kosten. De vervoersvoorzieningen bestaan uit de regiotaxipassen, individueel vervoer en rollende voorzieningen, zoals scootmobielen.

Het Dashboard geeft weinig inzicht in de trends van de individuele vervoersvoorzieningen omdat de aard van de voorzieningen teveel van elkaar verschilt.

Bij het regiotaxivervoer is het aantal ***actieve*** gebruikers een belangrijke variabele. Uit de achterliggende informatie blijkt dat het aantal reizende gebruikers van de regiotaxi nog achterblijft bij het aantal gebruikers van vóór de coronacrisis.

Regio taxipassen	**Valys vervoer**	**Individuele taxi**
519	**29**	**22**

Rollende vervoersvoorzieningen

Via de gesprekken met de consulenten bleek dat het aantal aanvragen voor diverse elektrische fietsen en vervoermiddelen gaandeweg stijgt. Het Dashboard Wmo geeft nog te weinig informatie om trends bij de afzonderlijke voorzieningen goed te kunnen onderscheiden. In de achterliggende registratiesystemen bleek inderdaad dat het aantal aanvragen in 2023 is gestegen ten opzichte van 2022. Mogelijk zijn de aanvragen van elektrische vervoermiddelen gestegen door de nieuwe mogelijkheden en innovatie op het gebied van elektrische fietsen.

Tandem en duo-fietsen	**Driewiel fietsen**	**Scootmobielen**	**Duo-kinderfietsen en buggy's**	**Overige voorzieningen**
27	**21**	**80**	**11**	**14**

Rolstoelen

Het aantal rolstoelen is afgelopen jaren licht afgenomen. Hiervoor is geen duidelijke verklaring. De kosten worden net als bij de woonvoorzieningen vooral beïnvloed door enkele incidentele complexe voorzieningen.

Hand bewogen rolstoel	**Kinder-rolstoel**	**Elektrische rolstoel**	**Elektrische kinder-rolstoel**	**Elektrische en duw-ondersteuning**	**Overige**
126	**10**	**14**	**3**	**13**	**19**

3. Diverse ontwikkelingen

Interne werkdruk

Afgelopen jaren is een grote wachtlijst ontstaan voor het uitvoeren van het Wmo-onderzoek (het keukentafelgesprek). Eind 2022 zijn deze interne wachtlijsten weggewerkt door externe inhuur. De inhuurmedewerkers hebben zich met name gericht op het afleggen van huisbezoeken, het in kaart brengen van de zorgvraag en daarbij een passende indicatie af te geven. Vervolgens heeft het eigen personeel de indicatie omgezet in een beschikking en de mogelijkheden van de lokale kaart hierin meegenomen.

De extra taken met betrekking tot implementeren van het nieuwe Wmo-arrangementenmodel in de Leidse regio en ontwikkeling van het sociaal team in Wassenaar, leiden tot meer overleg- en trainingsuren binnen het gehele consulententeam. De verschillen in werkwijze tussen de beide gemeenten worden steeds groter en dit heeft een grote impact op de belasting van de consulenten. De interne wachtlijst is op dit moment sterk gereduceerd en acceptabel, echter het blijft een continue aandachtspunt door de krappe arbeidsmarkt en het ziekteverzuim.

Externe wachtlijsten

Er komen op dit moment meer klachten binnen over de huishoudelijk ondersteuning. De huishoudelijke ondersteuning wordt vaker afgezegd door de aanbieders in de Leidse regio. Met name in de vakantieperiode hebben de zorgaanbieders moeilijkheden om de ondersteuning te continueren. De zorgaanbieders kunnen momenteel niet elke week schoonmaken.

De arbeidskrapte bij de aanbieders van huishoudelijke ondersteuning wordt in de Leidse regio besproken. Naast een goede verdeling van de cliënten, wordt er voorrang gegeven aan cliënten met een urgente problematiek zoals revalidatie, een chronische ziekte en of overbelaste mantelzorgers.

De consulenten zijn geëquipeerd om de inwoner voor te lichten over het feit dat de kwetsbaarste doelgroep voorrang krijgt op de wachtlijst.

In de Leidse regio is bovendien besloten tot het versneld ontwikkelen van een light product voor huishoudelijke ondersteuning. De inwoners die nog lichte werkzaamheden kunnen uitvoeren

zullen in plaats van 4 keer per maand gemiddeld 2 keer per maand hulp in het huishouding krijgen. Het doel van een light product is dat er meer mensen ondersteund kunnen worden.

Klimaat en grondstoffen
In 2021 zijn er al enkele wachtlijsten ontstaan bij het leveren van o.a. scootmobielen en onderdelen van rolstoelen. De oorzaken zijn te vinden bij de wereldwijde transportproblemen van goederen uit China, de grondstoffen schaarste voor elektrische hulpmiddelen en de arbeidskrapte in de technische sector. De acute leveringsproblemen zijn op dit moment opgelost.

Het contractmanagement zoekt altijd samen met de aanbieders naar oplossingen. De aanbieders kopen groter in en daarmee is er meer leveringszekerheid. Daarnaast wordt er meer geïnvesteerd in het opleiden van monteurs (o.a. statushouders) die reparaties kunnen uitvoeren met tweedehands onderdelen. De klimaattransitie zorgt er voor dat accu's niet makkelijk geleverd worden. Alhoewel de doorlooptijd van de leveringstijd lang kan duren, leidt het nu niet meer tot onoverkomelijke problemen. Het lukt om de contractvoorwaarden na te komen en binnen 8 weken te leveren na het geven van de opdrachtverstrekking.

4. Afstemming met de begrotingsdoelen.

Afgelopen jaar zijn de Wmo-begeleidingsproducten opnieuw ingekocht in samenwerking met de Leidse regio. Daarbij is afgesproken dat Voorschoten vaker de samenwerking opzoekt en regelgeving en werkprocessen met de Leidse regio afstemt.

Beleidsinhoudelijk willen we in Voorschoten de kwetsbare doelgroepen beter in de wijk integreren. Hiervoor is afgelopen jaren geïnvesteerd in het versterken van dagactiviteiten vanuit Voorschoten Voor Elkaar voor diverse kwetsbare doelgroepen en hun mantelzorgers. Dagactiviteiten zijn van belang; het houdt mensen langer actief en zelfredzaam. Hiermee kan een te snelle instroom in de dagbesteding van de Wmo worden voorkomen.

Verder is de samenwerking versterkt met lokale GGZ-zorgaanbieders zoals Gemiva en zijn de activiteiten voor mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel beter op elkaar afgestemd.

Het Odensehuis in het Vliethuis heeft een goedlopend aanbod voor mensen met beginnende geheugenproblemen en wordt gecontinueerd.

Tenslotte is de voorziening Buurtbuddies gecontinueerd voor mensen die hun sociale netwerk willen versterken of uitbreiden.

Alle bovengenoemde preventievoorzieningen worden meegenomen in de integrale evaluatie van Voorschoten voor Elkaar.

De WMO is een belangrijk onderdeel van het sociaal domein. Zodra er meer duidelijkheid is over de uitvoeringsagenda (begin 2024), zullen we de monitoring inrichten. De dashboards WMO en jeugd zullen hierin worden geïntegreerd.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Wattingen,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerdink,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Gemeente Voorschoten

3-9-2023

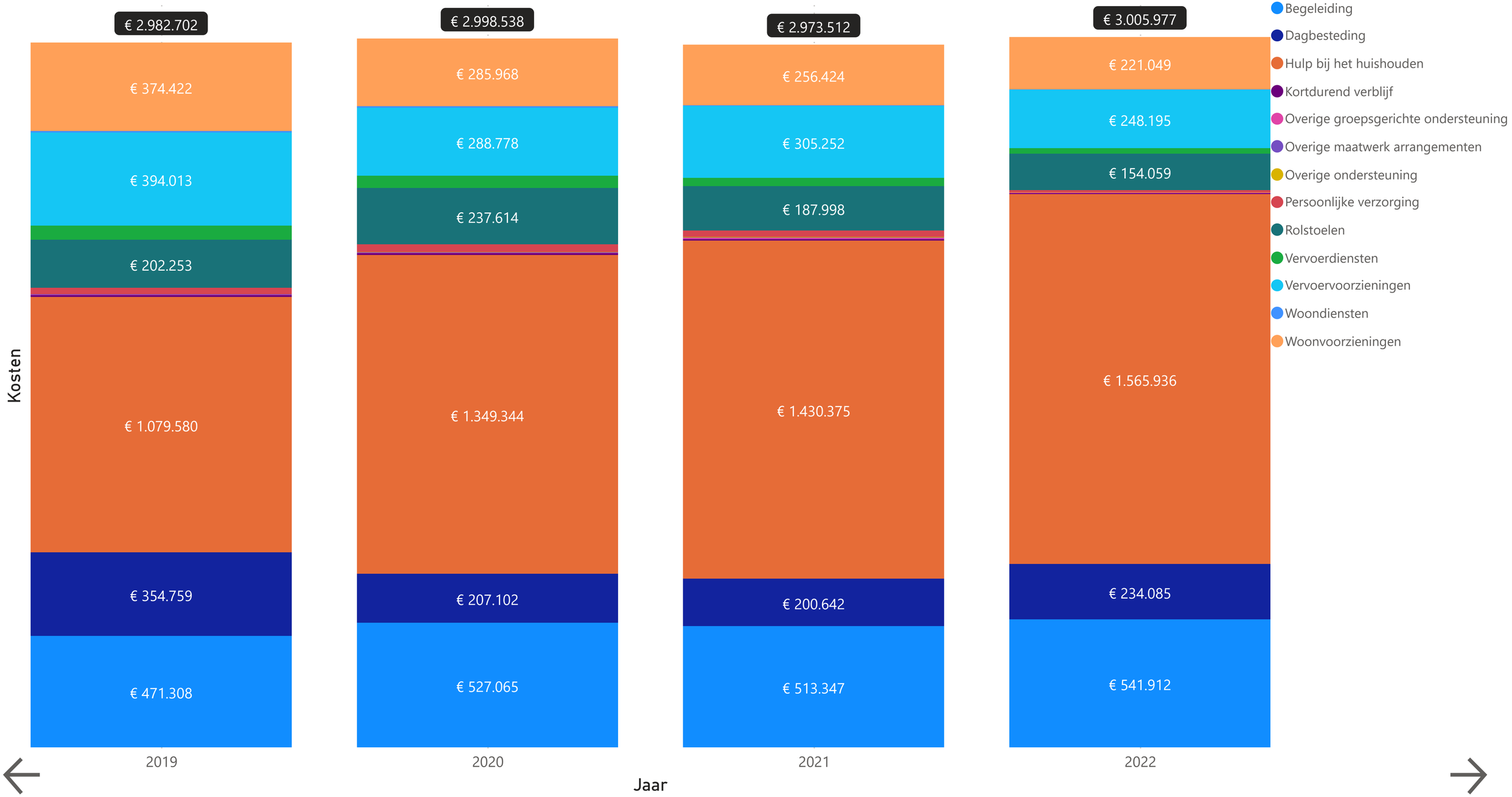
Laatste Refreshdatum

Dashboard Wmo

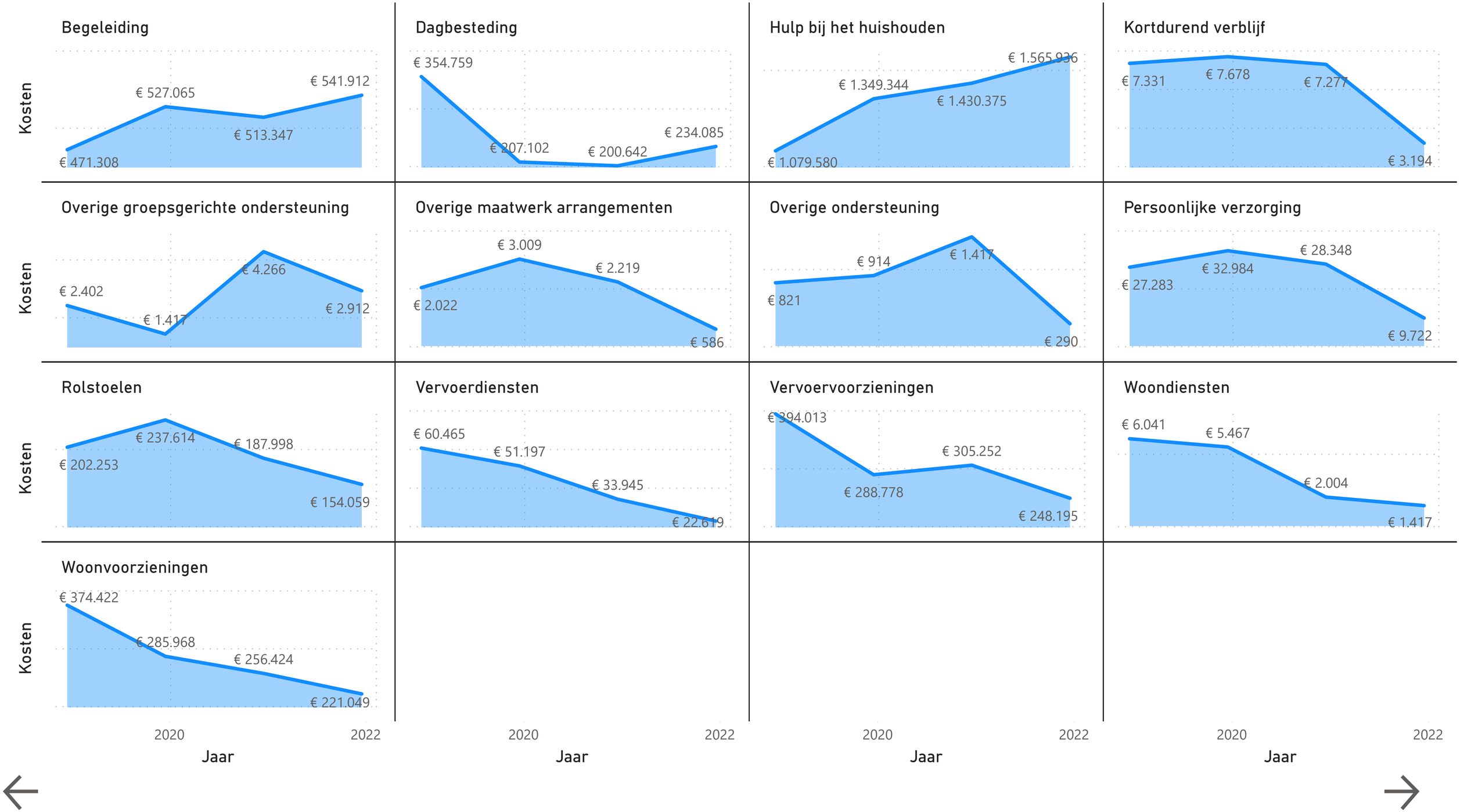
Voorschoten

2019 2022

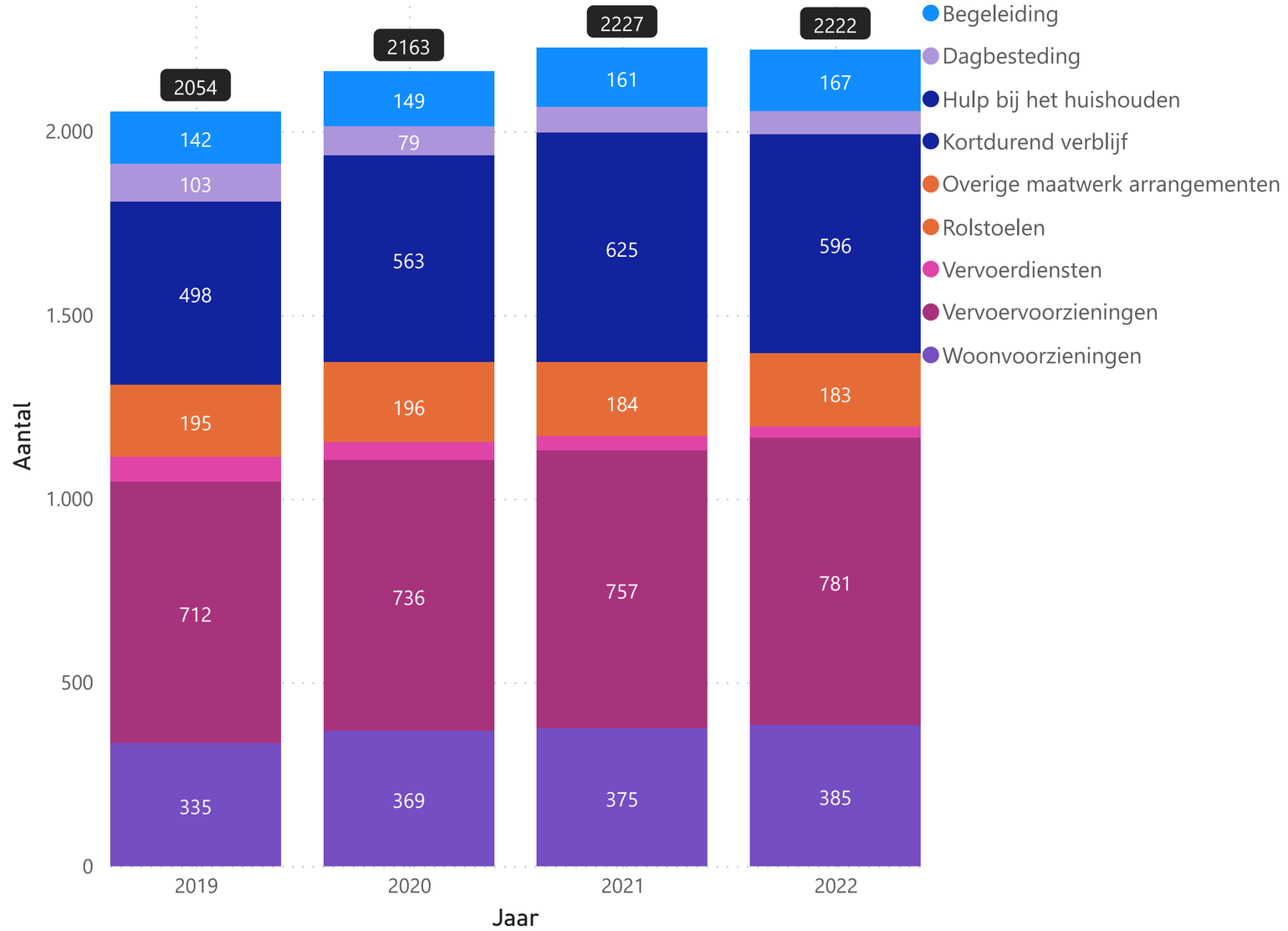
Tabel 1: Totale kosten per voorziening

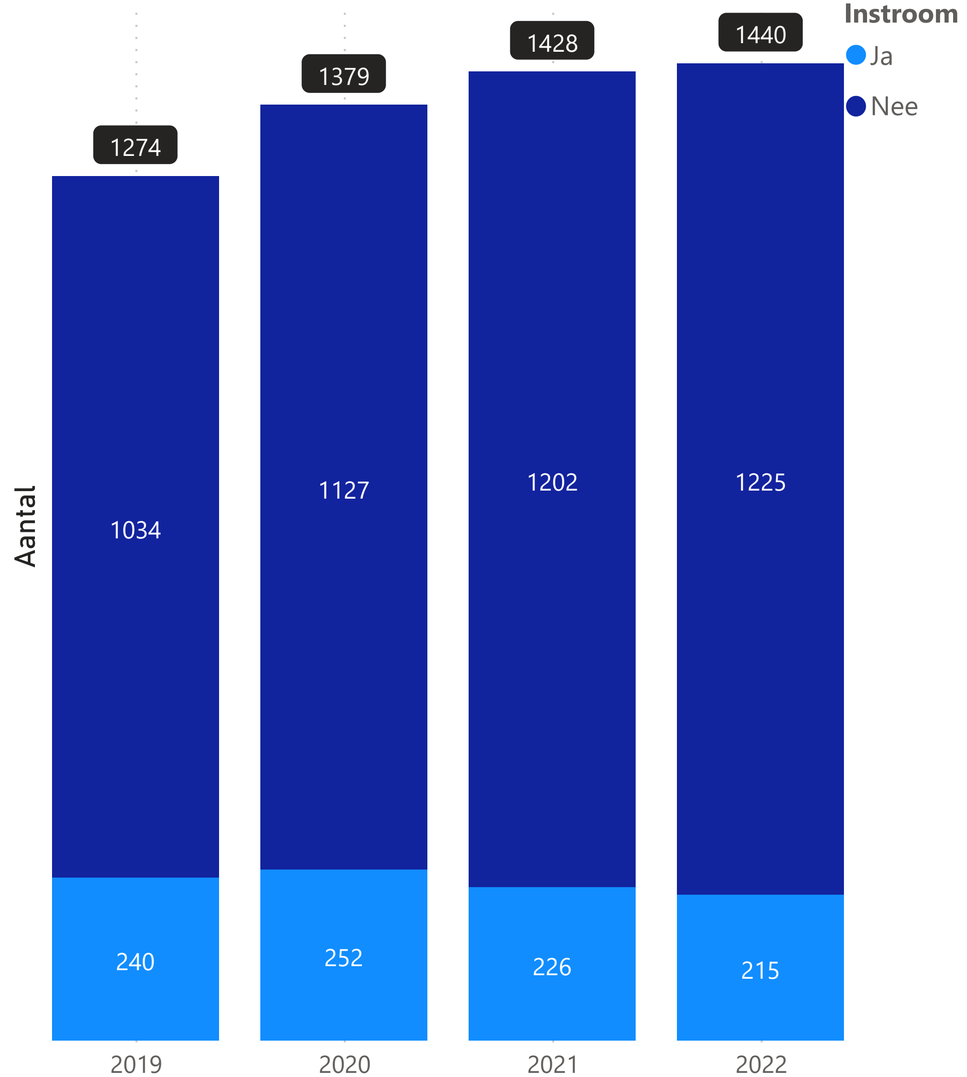
Tabel 2: Totale kosten

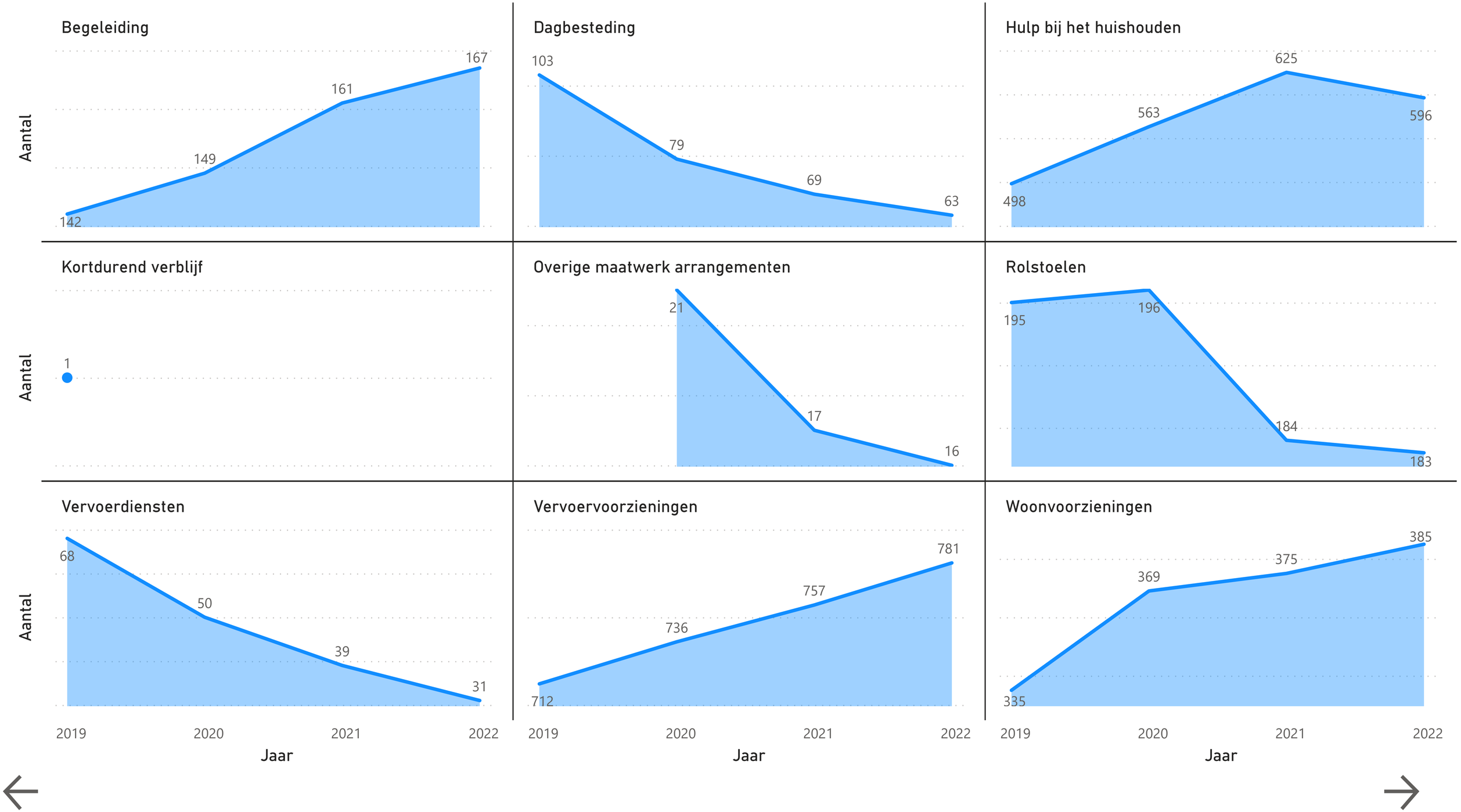
Tabel 3a: Aantal Clienten uitstaande voorzieningen

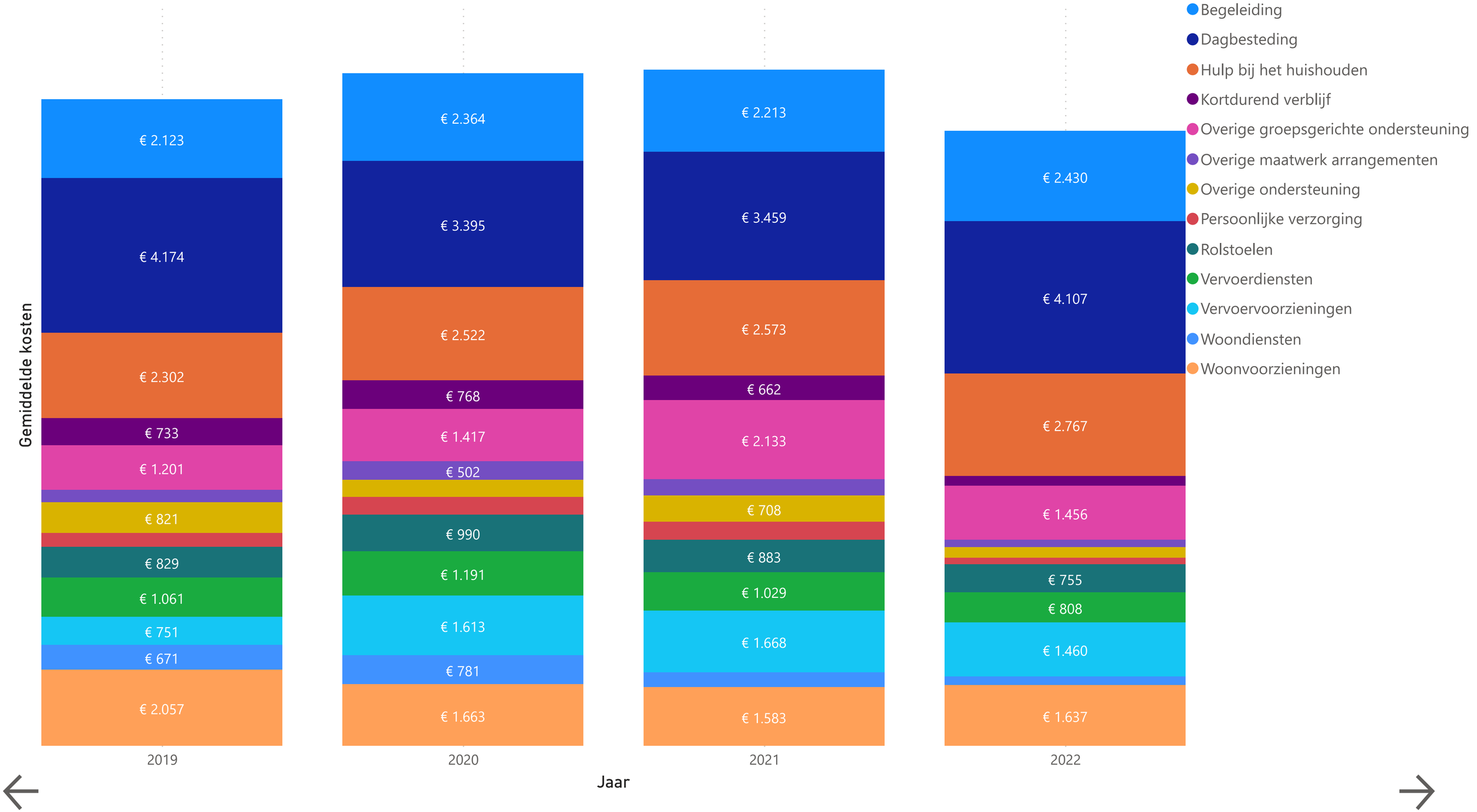
Tabel 3b: Aantal unieke clienten

Tabel 4: Aantal clienten

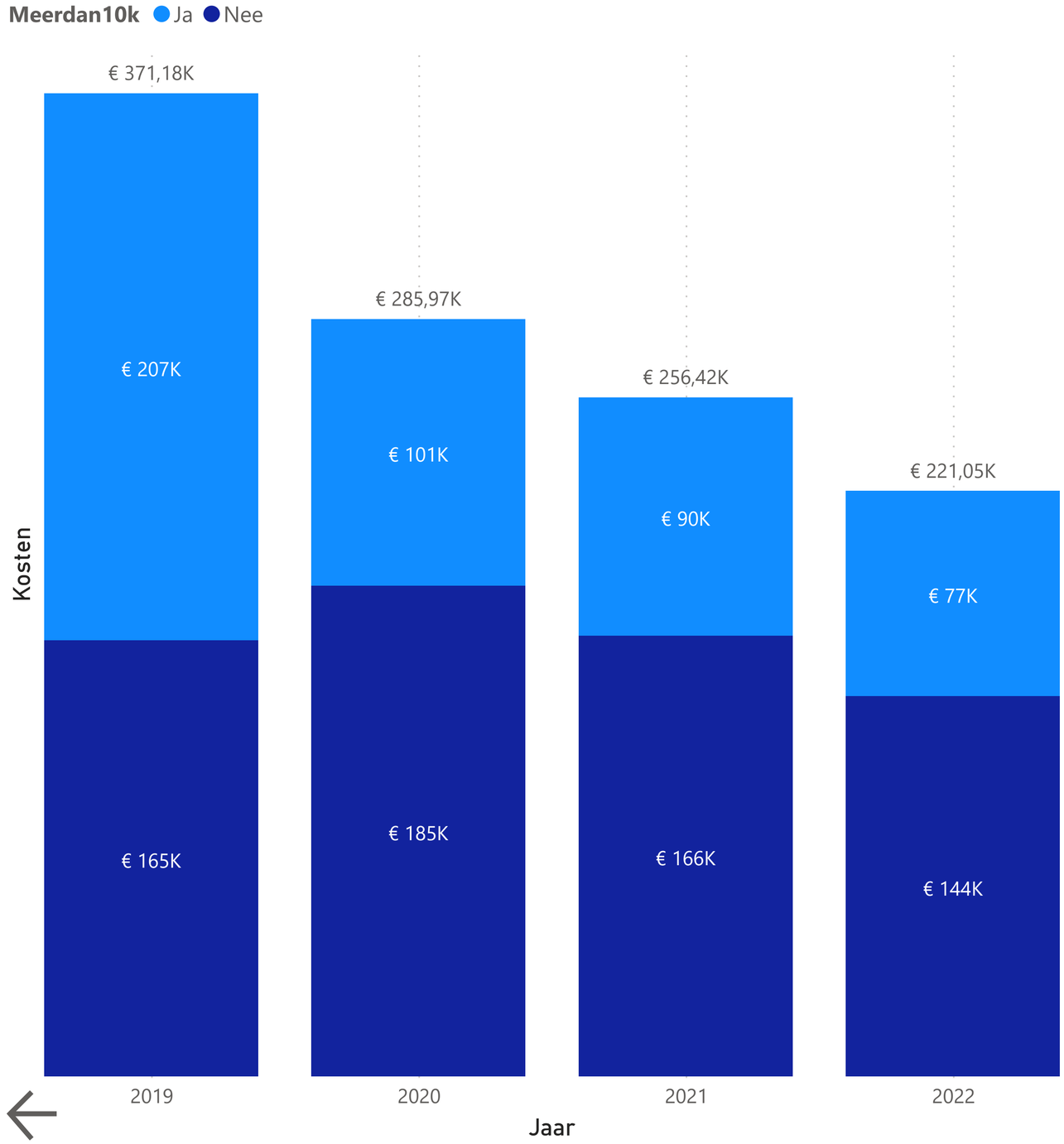
Tabel 5: Gemiddelde kosten per client

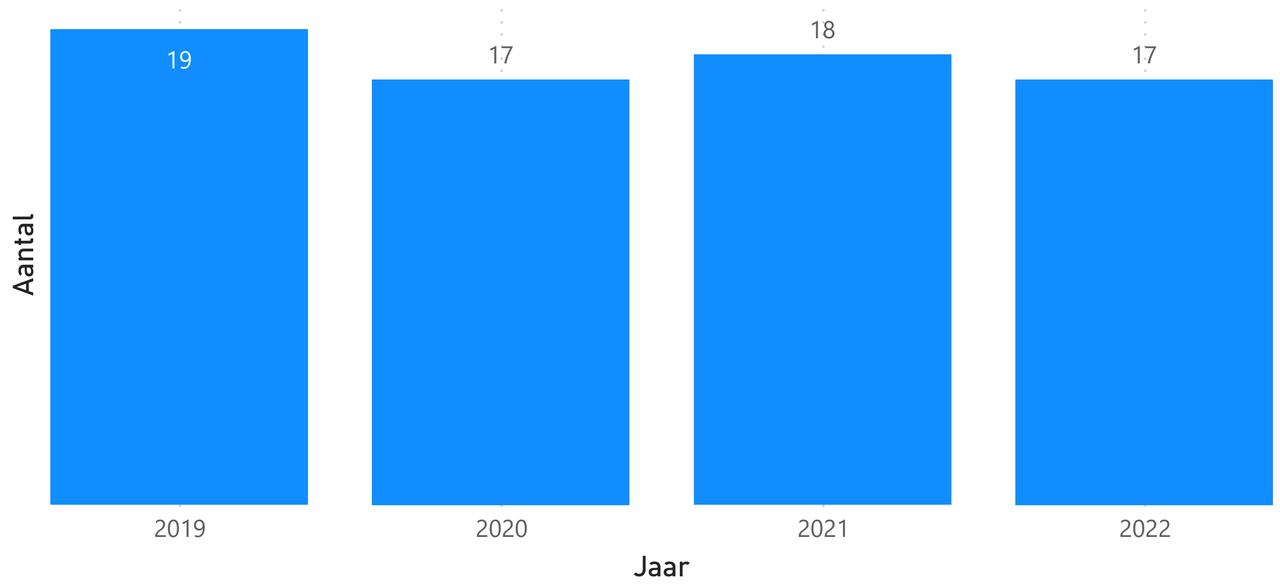
Tabel 6 Gemiddelde kosten per client

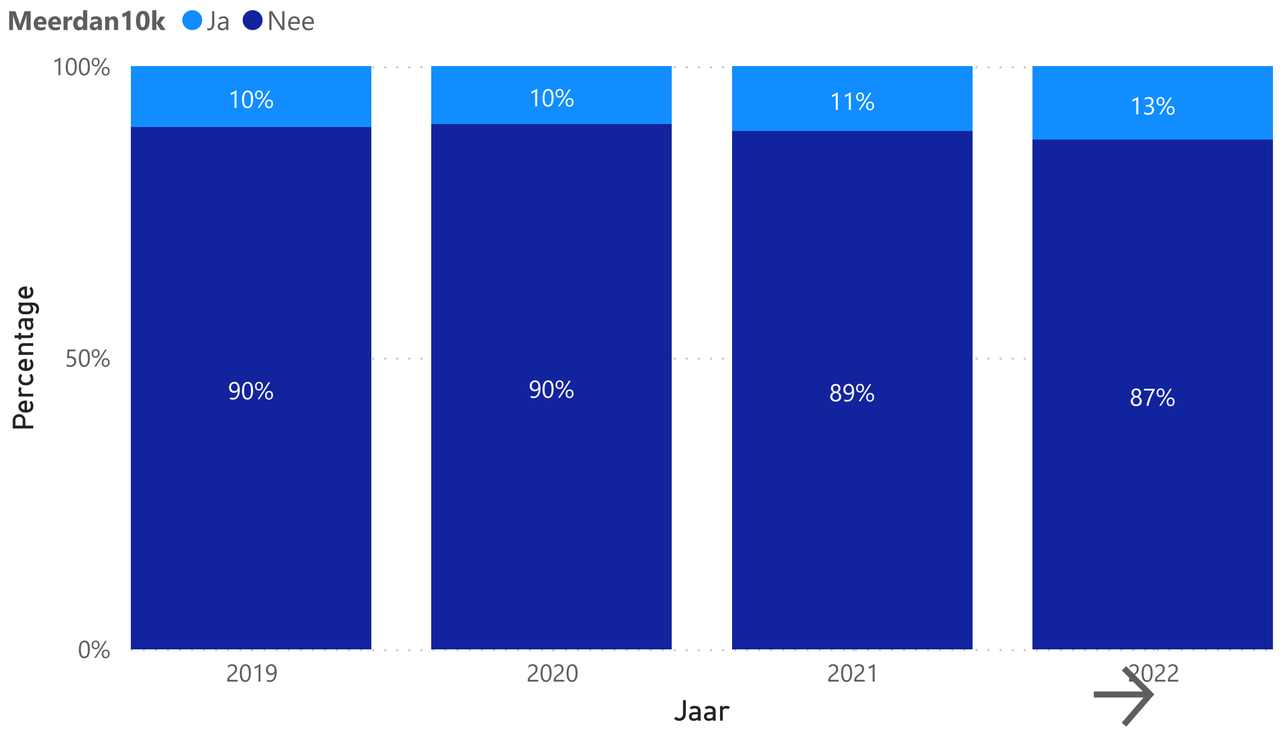
Tabel 7a: besteding clienten < en > € 10.000 woonvoorzieningen

Tabel 7b: Aantal clienten met een besteding > €10.000

Tabel 7c: Percentage besteding clienten < en > €10.000

Instroom in de Wmo vanuit verschillende perspectieven

Instroom minimum leeftijd per jaar

Categorie	2019	2020	2021	2022	**Totaal**
Begeleiding	18	18	18	18	**18**
Dagbesteding	18	18	18	18	**18**
Hulp bij het huishouden	21	21	21	21	**21**
Kortdurend verblijf	11				**11**
Overige maatwerk arrangementen		65	65	65	**65**
Rolstoelen	4	4	3	3	**3**
Vervoerdiensten	19	19	47	47	**19**
Vervoervoorzieningen	5	5	3	3	**3**
Woonvoorzieningen	4	4	4	4	**4**
Totaal	**4**	**4**	**3**	**3**	**3**

Instroom mediaanleeftijd per jaar

Categorie	2019	2020	2021	2022	**Totaal**
Begeleiding	38	38	41	38	**38**
Dagbesteding	76	67	67	66	**69**
Hulp bij het huishouden	76	77	77	76	**76**
Kortdurend verblijf	11				**11**
Overige maatwerk arrangementen		84	83	84	**84**
Rolstoelen	68	64	62	59	**63**
Vervoerdiensten	79	78	78	83	**79**
Vervoervoorzieningen	78	77	76	76	**77**
Woonvoorzieningen	67	67	68	67	**67**
Totaal	**73**	**73**	**73**	**73**	**73**

Instroom maximum leeftijd per jaar

Categorie	2019	2020	2021	2022	**Totaal**
Begeleiding	94	81	87	93	**94**
Dagbesteding	94	89	96	93	**96**
Hulp bij het huishouden	98	98	98	98	**98**
Kortdurend verblijf	11				**11**
Overige maatwerk arrangementen		95	95	95	**95**
Rolstoelen	98	98	98	98	**98**
Vervoerdiensten	94	89	92	93	**94**
Vervoervoorzieningen	98	98	98	98	**98**
Woonvoorzieningen	100	100	100	100	**100**
Totaal	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

Aantal instroom per jaar

Categorie	2019	2020	2021	2022	**Totaal**
Begeleiding	28	35	43	33	**139**
Dagbesteding	29	17	17	10	**73**
Hulp bij het huishouden	118	109	111	95	**433**
Overige maatwerk arrangementen		18		1	**19**
Rolstoelen	16	17	15	11	**59**
Vervoerdiensten	20	14	11	5	**50**
Vervoervoorzieningen	97	75	74	77	**323**
Woonvoorzieningen	25	28	17	30	**110**
Totaal	**240**	**252**	**226**	**215**	**933**

Uitstroom in de Wmo vanuit verschillende perspectieven

Uitstroom minimum leeftijd per jaar

Categorie	2019	2020	2021	2022	**Totaal**
Begeleiding	19	18	18	19	**18**
Dagbesteding	20	20	31	31	**20**
Hulp bij het huishouden	31	31	31	31	**31**
Overige maatwerk arrangementen		68	68	68	**68**
Rolstoelen	7	10	11	24	**7**
Vervoerdiensten	21	21	51	81	**21**
Vervoervoorzieningen	12	16	11	13	**11**
Woonvoorzieningen	16	16	16	9	**9**
Totaal	**7**	**10**	**11**	**9**	**7**

Uitstroom mediaan leeftijd per jaar;

Categorie	2019	2020	2021	2022	**Totaal**
Begeleiding	37	37	42	35	**37**
Dagbesteding	83	80	82	84	**82**
Hulp bij het huishouden	86	85	85	84	**85**
Overige maatwerk arrangementen		88	88	84	**88**
Rolstoelen	88	86	84	79	**86**
Vervoerdiensten	84	83	82	90	**84**
Vervoervoorzieningen	88	88	87	86	**88**
Woonvoorzieningen	87	87	86	87	**87**
Totaal	**86**	**85**	**84**	**84**	**85**

Uitstroom maximum leeftijd per jaar

Categorie	2019	2020	2021	2022	**Totaal**
Begeleiding	95	87	88	93	**95**
Dagbesteding	95	95	98	98	**98**
Hulp bij het huishouden	106	106	106	102	**106**
Overige maatwerk arrangementen		98	98	98	**98**
Rolstoelen	106	106	106	100	**106**
Vervoerdiensten	95	95	98	98	**98**
Vervoervoorzieningen	106	106	106	105	**106**
Woonvoorzieningen	108	108	108	108	**108**
Totaal	**108**	**108**	**108**	**108**	**108**

Aantal uitstroom per jaar

Categorie	2019	2020	2021	2022	**Totaal**
Begeleiding	24	28	27	35	**114**
Dagbesteding	36	21	21	13	**91**
Hulp bij het huishouden	52	64	110	83	**309**
Overige maatwerk arrangementen		3	2	4	**9**
Rolstoelen	19	29	25	29	**102**
Vervoerdiensten	30	15	16	8	**69**
Vervoervoorzieningen	69	69	70	86	**294**
Woonvoorzieningen	26	28	32	37	**123**
Totaal	**163**	**178**	**213**	**208**	**762**